

Hasan Cemal

Biz bölücü değiliz şiddet istemiyoruz

İKİ YIL ARADAN SONRA KANDİL'DE GÖRÜŞTÜĞÜMÜZ KARAYILAN BARIŞ VE İKİNCİ AÇILIM ÇAĞRISI YAPTI:

PKK'nun ilk kontrol noktasındayız. Bayrak çekilmiş, Apo'nun renkli bir resmi asılmış.

"2011 çözüm yılı olmalı, yoksa direniriz. Çok kritik bir kavşaktayız. TBMM tatile girmeden önce milletvekili krizi ve yeni anayasa konusunda olumlu bir tavır belirlerse, barış sürecini derinleştirir"

"Artık şiddet istemiyoruz. Bölücü değiliz. Başkan Apo bir ay önce devlete üç protokol verdi. Bu protokoller barış için ikinci açılım niteliğindedir, şiddetin tümünden devre dışı bırakılmasını öngörüyor"

ERBİL

Kandil Dağı'nın eteklerinde bir yer. Cumartesi, 25 Haziran 2011. Vakit, öğleye doğru. Ulu bir ceviz ağacının gölgesinde oturuyoruz. Güm güm, güm güm.

Top sesi!

Sanki arkamda atılıyormuş gibi... Dönüp bakmadan edemiyorum. Murat Karayılan, tedirginliğimi fark edince:

"Buraya uzaktır" diyor, "İran ara sıra havan topu atar bizim taraflara... PJAK'la ilgili tavrımızdan memnun değil. İran'ın meselesi PJAK... Ama onlar da Kürt, bizim kardeş örgütümüz."

Yine güm güm!

Hangi coğrafyada bulunduğunu sakın aklından çıkarma diyen top sesine çabuk alışıyorum.

Etraf güzel. Ceviz ağaçları, kırmızı çiçekleriyle narlar, meyve vermiş dut ağaçları... Yeşillikler arasında “barış”ı konuşuyoruz, savaşı bitirecek barışın koşullarını ya da “yol haritası”nı...

PKK’nın Kandil’deki lideri Murat Karayılan’ın řu sözünü not ediyorum:
“2011 çözüm yılı olmalı!”

Hemen ekliyor:
“Yoksa direniriz.”

řu noktaları teker teker vurguluyor:

1- “Biz artık sorunu şiddetle zmemk istemiyoruz. Silahı devre dışı bırakmak istiyoruz.”

2- “Bölücü değiliz. Türkiye’yi blmemk istemiyoruz.”

3- “ok kritik bir kavşaktayız. TBMM řu sıralar tatile girmeden önce milletvekili krizi ve yeni anayasa konusunda olumlu bir tavır belirlerse, barış sürecini derinleştirir, kalıcı kılar.”

4- “Başkan Apo, bundan bir ay önce İmralı’da devlete  protokol verdi. ‘Birinci açılım 2009’da sonuçsuz kalmıştı; bu protokollar ikinci demokratik açılım niteliği mi taşıyor?’ diye soruyorsanız evet derim.”

5- “Başkan Apo’nun bu üç protokolünün öngördüğü yol haritası, Kürt sorununda yeni bir açılımdır. Demokratik anayasal çözüm sürecinin başlatılması ve şiddetin tümden devre dışı bırakılması... Yani barış açısından çok önemli bir açılım...”

İki yıl önce iki yıl sonra...

Kandil’e ilk kez iki yıl önce 2009’un Mayıs ayı başında gelmiştim. Ama o tarihte bir başka yoldan, Ranya üzerinden çıkmıştık dağa.

Dağların arasında, derin vadilerde daha çok kaçakçıların kullandığı bir kenarı uçurum olan katır yollarını yüreğim ağzımda geçerek gelmiştik bir PKK kampına...

Bu kez yolumuz asfalttı.

Ya da önemli bir bölümü...

Sabah beşte, gün ağarıırken Erbil’deki otelimizden beni ve Namık Durukan’ı gelip aldı Zagros, Nissan kamyonetiyle.

Dedi ki:

“Hasan abi, sen şimdi Dersimli bir Zaza’sın...”

“Dersimli Zaza...”

“Doğridir! On beş yıl önce oğlun daga çıkmıştır. Sen şimdi onu zlemişsin, görmeye gelmişsin. Namık da senin yanında yardımcı olmak için, zira sen ihtiyarsın...”

Başımı sallıyorum.

Zagros, “Doğridir” diye onay veriyor:

“řu gazeteci yeleğini de çıkar üstünden. Not defterini sakla. Kontrol noktalarında da şöyle bir asker selamı ak.”

Yola koyuluyoruz.

nce Selahattin, şaklava... Sonra Heliz, Halifan... Diyana’nın evre yolundan

Kandil Dağı’nın eteklerine...

Teypte Ahmet Kaya söylüyor:

“Ben yandım

Siz yanmayın

Allah aşkına!”

Dağlar gitgide heybetli bir hal alıyor. Revanduz... Dağların arkası İnan sınırı, 50 kilometre... Grl grl su akıyor, vadinin içinden.

Zagros türküyü değiştiriyor:

“Yollar gider Zagros’a

Cudi’ye

Dağlar bize hediye!”

KDP'nin son kontrol noktasını geçtikten sonra Zagros bize dönüyor:

“Hoş geldiniz zgr Kürdistan'a! Bundan sonrasına biz ‘medya savunma alanları’ deriz, PKK'nin kontrolü altındaki topraklar yani...”

PKK'nın ilk kontrol noktası. Bayrağını ekmiş, Apo'nun renkli bir resmini asmış. Ellerinde kalaşnikoflu iki PKK'lı nbetiden biri İranlı Kürt, teki Suriyeli Kürt. at pat Türkçe konuşuyorlar.

Ceviz ağacının altında barışı konuşmak...

Daha sonraki yazılarımda şoförümüz Zagros'la birlikte yine anlatacağım bu yolculuk sonrasında, Kandil'in eteklerinde bir yerde, ulu bir ceviz ağacının altında barışı konuşuyoruz.

Masanın etrafında kimler mi var?

Murat Karayılan...

PKK'nın Kandil'deki lideri. Öcalan, PKK diliyle, önderlik makamı, tartışılmaz bir numara. Karayılan ise calan'dan sonra her şeyin tepesinde.

Resmi sıfatı hayli uzun:

Kürtçesi Koma Civaken Kürdistan olan, kısaca KCK denilen, Türkçesi Kürdistan Topluluklar Birliği'nin Yürütme Konseyi Başkanı. Karayılan, PKK'nın dağ ve şehir örgütlenmesinin tepesindeki kişi.

Ronahi Serhat.

Hem KCK Konsey, hem Başkanlık kurumu yesi. PKK'ya 1993'de katılmış, Bursa Uludağ niversitesi'nde felsefe okurken...

Zeki şengali.

KCK Konsey yesi. İlkokul mezunu. Batman'ın Beşiri kazasından. 17 yaşında gittiği Almanya'da işçilik yaparken PKK'ya katılmış. Almanya'da hapisliği var. Bir oğlu dağda şehit düşmüş. gleden sonra tanışacağım bir kızı Hanover'de siyasal bilimler okumuş, şimdi doktora yapıyormuş.

Ahmet Deniz.

İki yıl önceki görüşmede de vardı. Kandil'in medya ve dış ilişkiler temsilcisi.

Mardinli, lise mezunu. nce gerillalık yapmış, şimdi politik alışma...

Ve bin yıldır bu coğrafyanın neredeyse her yerine birlikte gittiğim meslektaşım

Namık Durukan.

Bir de arşiv için çekim yapan PKK'lı bir kızla, etrafta, yeşilliklerin arasında ara sıra gözüme çarpan, ellerinde keleşleriyle nöbet tutan gerillalar...

Geçen sefer olduğu gibi teyplerimizi masanın ortasına koyuyoruz.

Murat Karayılan'la Kandil'de ulu bir ceviz ağacının gölgesinde oturuyoruz. Gm güm top sesleri geliyor. İran ara sıra havan topu atar bizim taraflara” diyor...

'Yeni anayasa adil iç barış...'

Önce Karayılan'ı dinliyorum.

Başkası konuşmuyor. Murat Karayılan arada bir Ronahi Serhat'a soruyor, daha söylenecek bir şey var mı, kaldı mı gibisinden...

Noktasıyla virgüleriyle konuşuyor.

Ben sohbeti daha çok güncele taşıyorum. 12 Haziran seçimlerine, Öcalan'ın eylemsizlik sürecini uzatan 15 Haziran açıklamalarına ve Hatip Dicle'nin milletvekilliğini düşüren, KCK tutuklusu bağımsız milletvekillerinin tutukluluk halini devam ettiren mahkeme kararlarına getiriyorum.

Karayılan şöyle diyor:

"Türkiye'nin bugün geldiği noktada yeni, açılımcı bir anayasaya ve adil bir iç barışa ihtiyacı var. Barış ve demokrasiyle birlikte Türkiye ekonomik olarak daha çok büyür, zenginleşir. Ve Ortadoğu'ya da emsal olur."

Ve ekliyor:

"Kürt sorunu, barış ve demokrasi bakımından Türkiye'nin ayağını bağlıyor. Bunu çözerse, çok daha ileri gider."

Sözü 12 Haziran'a getiriyor:

"Seçim sonuçları çok önemli. Türkiye'nin barış ve demokrasi açılımını gerçekleştirmesi için önümüzde bir fırsat penceresi açmış durumda. Bu açıdan, Emek Özgürlük Demokrasi blokunun 36 milletvekili çok önemli bir gelişmedir, bir başarıdır. Kürt halkı demokratik Türkiye ve demokratik özerklik için oy verdi, bir 'proje'ye oy verdi Kürtler... Bakın 'özerk Kürdistan' deyimini kullanmıyoruz ya da çok seyrek kullanıyoruz."

Konuyu Karayılan şöyle açıyor:

"Demokratik özerklik bütün Türkiye için geçerli. Bu özerklik tüm Türkiye'yi kapsadıkça, Türkiye daha çok demokratikleşecek. Çünkü yerinden yönetimin güçlenmesi ile demokrasi ete kemiğe bürünür. Tek merkezcilik gevşer, zayıflar."

Karayılan'dan Erdoğan'a çağrı...

Ak Parti'nin seçim başarısını teslim ediyor Karayılan. Erdoğan'a çağrısı özetle şöyle:

"AKP, Türkiye toplumundan yüzde 50 oy aldı, teveccüh gördü. Toplum AKP'ye Türkiye'nin sorunlarını çöz diye büyük sorumluluk yükledi. Şimdi siyasal irade gerekiyor Kürt sorununu çözmek için. Yüzde 50 oy almış olan bir parti, bir lider bu siyasal iradeyi göstermeli."

Erdoğan'a çağrısını şöyle sürdürüyor:

"Bizim 12 Haziran sonrasıyla ilgili olarak, barış konusunda beklentilerimiz vardır. Ama Hatip Dicle'nin milletvekilliğinin düşürülmesi derken, KCK tutuklusu milletvekilleri derken yaşanan gelişmeler, barışa ilişkin bu beklentilerimize büyük, ağır darbe vurdu. Kürt sorununun çözümü noktasında kritik bir kavşaka gelmişken, biz barış beklerken, Bekir Bozdağ'ın (Ak Parti Meclis Grup Başkan vekili) açıklaması geldi. Dicle'ninkiyle Erdoğan'ın 2002 durumu arasında benzerlik yoktur diye... Biz bunu şöyle anladık: Kürt siyasetini hizaya getirmek, burnunu sürtmek... 2009 yılı Mart ayında BDP'nin yerel seçim başarısının arkasından da KCK operasyonları, tutuklama dalgaları için düğmeye basılmıştı. Şimdi de bu... Biz blok milletvekillerinin Meclisi boykot kararını destekliyoruz. Somut bir adım atılmalı Mecliste ve Hatip Dicle'yle KCK tutuklularının durumu düzeltilmeli... Bundan önce Meclis boykotu sürsün."

Başbakan Erdoğan

ÇÖZERSE TARİHE GEÇER

Karayılan, Erdoğan'a şöyle sesleniyor:

“Şimdi toplumsal barışın kapısını açmak Başbakan Erdoğan’ın elindedir. Hem milletvekili krizini çözmek, hem Kürt sorununda köklü bir çözümün kapısını açmak Ak Parti liderinin elindedir. Bugün böyle bir tarihsel liderliğe ihtiyacı var Türkiye’nin. Bunu gerçekleştiren lider, tarihe geçer.”

Apo’nun 1 ay önce devlete verdiği 3 protokol...

Söz, Öcalan’la devletin İmralı görüşmelerine gelince, Murat Karayılan aynen şunları söyledi:

“Önder Apo devlete bir ay önce üç ayrı kısa, öz protokol sundu. Bunlar, çözüm protokolları...

Birinci protokol:

‘Türkiye’de Kürt sorununda demokratik çözümün ilkeleri’ başlığını taşıyor. Yani demokratik yeni anayasa konusu...

İkinci protokol:

Türkiye’de devlet ve toplum ilişkilerinde adil bir barışa ilişkin ilkeleri konu alıyor.

Üçüncü protokol:

Demokratik ve adil barış için acil eylem planı...

Her protokol ikişer sayfadan oluşuyor, çok yoğun metinler. Apo’yla bir ay önce görüşen devlet heyeti bu protokolları reddetmiyor. ‘Tartışılacak bir belgedir’ diyorlar ve devlet ve hükümetle bunu tartışacaklarını belirtiyorlar.

Biz buna cevap bekliyoruz.

14 Haziran İmralı görüşmesinde Apo bunun cevabını bekledi. Ama net ve somut bir cevap gelmedi.”

Murat Karayılan, Apo’nun protokollarıyla ilgili olarak şöyle devam etti:

“Bu protokoller, demokratik ulus çerçevesinde yeni anayasayı içine alan, Türkiye’deki tüm kimliklerinin tanınması temelinde toplumsal bir barış projesi öngörüyor. Tarafların karşılıklı olarak birbirlerini af temelinde, şiddetin tümüyle devre dışı kalması ve silahsızlandırmaya ilgili koşullar da yer alıyor protokollerde... Bir anayasa komisyonu kurulması isteniyor. TBMM’de grubu olan partilerden eşit sayıda üyenin katılımıyla... Sivil toplumun da, devlet bürokrasisinin de temsil edileceği bir komisyon...”

Demokratik ulus kavramını benim sorum üzerine şöyle özetliyor Karayılan:

“Tekçi değil çok kimlikli bir ulus... Her kimliğin anadil hakkı olacak.

Ademimerkeziyetçi sistem temelinde özyönetim hakkını da, doğru bir vatandaşlık tarifini de içeriyor, demokratik ulusun anayasal çerçevesi... Böyle bir sistem Türkiye’nin gönüllü birliğini pekiştirir, güçlendirir. Ve böyle bir temel üstünde kendi kendiyile barışık bir Türkiye’nin önü açılır.”

Apo’ya herkesle görüşme imkânı ve barış yolu...

Protokollerde yer alan diğer önerileri şöyle anlatıyor Karayılan:

“Bir barış konseyinin kurulması... Devletten, KCK’dan, tarafsız insanlardan, aydınlardan, akil adamlardan oluşan bir barış konseyi... Böyle bir konsey, hem eylemsizlik sürecini denetler, hem silahsızlandırmaya gidecek bir sürecin de sorumluluğunu üstlenir. Bu konseyin kendisi ya da paralelinde kurulacak Adalet Hakikat Komisyonu bu rolü oynar.

Üçüncü öneriye gelince...

Böyle bir sürecin düzgün işleyebilmesi için Önder Apo’ya herkesle görüşme imkanı verilmesidir protokollerdeki üçüncü öneri...”

Murat Karayılan’la Kandil’deki beş saatlik görüşme bir güne sığmıyor. Yarına da

yeni ve bazı heyecanlı konular var.